

Projekt z dnia
26 września 2007 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾**

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie,
kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie**

Na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 po ust. 5 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy po ukończeniu nauki w szkole osoba została przyjęta, w tym samym roku kalendarzowym, do szkoły wyższej pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje do 31 sierpnia.

7. W przypadku gdy po ukończeniu nauki w szkole wyższej osoba została przyjęta, w tym samym roku kalendarzowym, do szkoły wyższej pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje do 30 września”;

2) w § 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dyrektor lub kierownik placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, specjalnego ośrodka szkolno-

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej – kieruje działem administracji rządowej – zabezpieczenie społeczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 marca 2007r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 38, poz. 243, Nr 110, poz. 760 i Nr 148, poz. 1041).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 135, poz. 950, Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320 i Nr 120, poz. 818.

wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę i młodzieżowego ośrodka wychowawczego, zwany dalej "dyrektorem lub kierownikiem", albo rodzina zastępcza informuje właściwe powiatowe centrum pomocy rodzinie, nie później jednak niż do dnia 10 grudnia roku poprzedzającego, o wychowankach, którzy w danym roku kalendarzowym osiągną pełnoletność.”;

3) w § 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wniosek o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki osoba usamodzielniana składa do starosty właściwego do przyznania tej pomocy za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej.”;

4) w § 5:

a) ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niespokrewnioną z dzieckiem i zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub do m pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ustala się w kwocie odpowiadającej:

1) 400 % podstawy, o której mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej "podstawą" - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres powyżej trzech lat;

2) 400 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana opuszcza dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży;

3) 200 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres od dwóch do trzech lat;

4) 100 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej niespokrewnionej z dzieckiem i zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, rodzinnego lub w domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie przez okres od roku do dwóch lat.

2. Wysokość pomocy pieniężnej na usamodzielnienie dla osoby usamodzielnianej z rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem lub opuszczającej młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę, schronisko dla nieletnich, specjalny ośrodek wychowawczy,

specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, zakład poprawczy ustala się w kwocie odpowiadającej:

1) 300 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres powyżej trzech lat;

2) 200 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od dwóch do trzech lat;

3) 100 % podstawy - w przypadku gdy osoba usamodzielniana przebywała w rodzinie zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich przez okres od roku do dwóch lat.

3. Do okresów pobytu, o których mowa w ust. 1 i 2, wlicza się wszystkie okresy, w ciągu których osoba usamodzielniana przebywała w innej rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego, rodzinnego i socjalizacyjnego, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę, specjalnym ośrodku wychowawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio do ustalenia okresu pobytu wymaganego do uzyskania prawa do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem § 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 i Nr 99 poz. 1001) przygotowano projekt zmieniający rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie wymaga zmian dotyczących dostosowania jego treści do obecnych przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz zmian mających na celu ułatwienie pełnoletnim wychowankom uzyskanie należnych świadczeń.

Ustawa z dnia 16 lutego 2007r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320) rozszerzyła krąg osób uprawnionych do pomocy z tytułu usamodzielnienia dostosowując przepisy do ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. Nr 122 poz. 1320) i są to: pełnoletni wychowankowie opuszczający specjalne ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę.

Dlatego też konsekwentnie w projektowanym rozporządzeniu należy umieścić takie przepisy, aby nie zachodziła sprzeczność z ustawą o pomocy społecznej.

Zmiana w § 2 ma na celu ujednoczenie stosowania przepisu dotyczącego wypłaty pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki w przypadku gdy osoba kończy naukę w szkole (szkole wyższej) i w tym samym roku podejmuje naukę w szkole wyższej.

Ponadto projektuje się ułatwienie dotyczące sposobu składania wniosku o przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki. W obecnym brzmieniu przepisu pełnoletni wychowanek składa wniosek do starosty właściwego dla miejsca zamieszkania przed umieszczeniem w wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej formach opieki, za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie tegoż powiatu.

Taki przepis nastęrcza trudności pełnoletnim wychowankom, którzy często przebywają w rodzinach zastępczych lub w placówkach oddalonych znacznie od swojego miejsca zamieszkania.

Dlatego też projektuje się zapis z którego będzie wynikało, że pełnoletni wychowanek składa wniosek o przyznanie pomocy do starosty właściwego dla miejsca zamieszkania przed umieszczeniem w wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej formach opieki ale za pośrednictwem kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce pobytu wychowanka.

Ponadto, zaprojektowano zmiany dotyczące uprawnień do przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki w przypadkach śmierci osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej na pół roku przed osiągnięciem przez wychowanka pełnoletniości oraz w przypadkach zaliczania okresu pobytu w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu interwencyjnego dłuższego niż sześć miesięcy jako pobyt w placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego. Obecna regulacja w tym zakresie dotyczy tylko i wyłącznie świadczenia z tytułu usamodzielnienia.

Wprowadzono zmianę polegającą na uzależnieniu wysokości pomocy na usamodzielnienie od typu rodziny zastępczej. Dzieci z niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych oraz zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych otrzymywałyby taką samą wysokość pomocy na usamodzielnienie jak dzieci opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze. Bez zmian pozostawałaby wysokość pomocy na usamodzielnienie dzieci z rodzin zastępczych spokrewnionych. Sytuacja dzieci opuszczających niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze i zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze – ze względu na utratę więzi ze środowiskiem rodzinnym oraz społecznym – jest w istocie taka sama jak sytuacja dzieci opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze. Odmienna bywa natomiast w praktyce sytuacja dzieci opuszczających spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze. Przebywając w gronie rodziny nie tracą one więzi rodzinnych i poczucia przynależności, które wpływają w przyszłości na podejmowanie przez nie ról społecznych. Należy zauważyć ponadto, że funkcję rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem pełnią w większości osoby zobowiązane wobec nich do alimentacji, co wydaje się dodatkowym argumentem uzasadniającym proponowane rozwiązanie.

Proponuje się, wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 3, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Ocena skutków regulacji:

1. Podmioty, których dotyczy proponowana regulacja:

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia dotyczyć będą rodzin zastępczych, samorządu powiatowego i realizowanego przez samorząd zadania własnego dotyczącego opieki nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziny biologicznej.

2. Skutki dla budżetu państwa i budżetów samorządu terytorialnego

Proponowane zmiany będą miały niewielki wpływ na koszty samorządu powiatowego w odniesieniu do kwot przeznaczonych na usamodzielnianie i kontynuowanie nauki dzieci opuszczających niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze.

Podniesienie kwoty na usamodzielnienie z 300% podstawy do 400% podstawy osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem w przypadku gdy osoba przebywała w rodzinie zastępczej powyżej trzech lat.

Skutek finansowy ok. 754,6 tys. zł

(148 tys. zł – przewidywany koszt zwiększenia świadczenia dla osób usamodzielnianych w rocznie oraz 706,6 tys. zł - przewidywany koszt zwiększenia świadczenia dla osób, które nie zostały jeszcze usamodzielnione z poprzednich lat, przed wprowadzeniem zmiany. Każde zwiększenie liczby osób do usamodzielnienia o 10 spowoduje, że skutek finansowy będzie wyższy ok. 16 tyś. zł.)

W wyniku wprowadzenia zmiany świadczenie to zwiększa się o 1647 zł na osobę. W 2006 r. według danych GUS, zostało usamodzielnionych 11% osób, które ukończyły 18 rok życia (90 osób) na kolejne lata do usamodzielnienia pozostało 83% (429 osób). Średnia wysokość świadczenia na usamodzielnienie na poziomie 4223 zł (85%), świadczy o tym, że maksymalnie mogło być 68% osób, które otrzymały w 2006 r. świadczenie na poziomie 300% podstawy. Wykorzystując powyższe struktury oszacowano skutek finansowy wprowadzenia tej zmiany.

3. Wpływ na rynek pracy

Proponowana regulacja nie ma wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie projektu nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, ani na sytuację i rozwój regionów.

5. Konsultacje społeczne:

Rozporządzenie zostanie poddane konsultacjom międzyresortowym i społecznym z następującymi podmiotami:

I. Związki zawodowe:

1. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”
2. Sekcja Krajowa Pracowników Pomocy Społecznej NSZZ „Solidarność”
3. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
4. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia
5. Związek Nauczycielstwa Polskiego
6. Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego
7. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Inżynierów i Techników
8. Konfederacja Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce
9. Forum Związków Zawodowych
10. NSZZ Solidarność ‘80
11. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych

II. Organizacje pracodawców:

1. Konfederacja Pracodawców Polskich
2. Krajowa Rada Spółdzielczości
3. Związek Rzemiosła Polskiego
4. Krajowa Izba Gospodarcza
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych
6. Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych
7. Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych
8. Business Centre Club – Związek Pracodawców

III Rada Pomocy Społecznej przy Ministrze Pracy i Polityki Społecznej.

6. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych.

Z chwilą przekazania projektu do uzgodnień międzyresortowych projekt zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej - zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. Nr 169, poz. 1414).